

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Тетяні ЛЯДОВІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата медичних наук, доцента
ВОЛОБУЄВОЇ Ольги Вікторівни
завідувачки кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
САМУСЕНКА Дмитра Сергійовича на тему: «Особливості стану імунної
системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція» на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина

1. Актуальності обраної теми

Фурункульоз носа є однією з актуальних проблем сучасної отоларингології, що обумовлено його значною поширеністю, схильністю до рецидивуючого перебігу та ризиком розвитку тяжких місцевих і системних ускладнень. Незважаючи на досягнення сучасної медицини, питання патогенезу, прогнозування перебігу та профілактики рецидивів захворювання залишаються недостатньо вивченими.

Важливу роль у розвитку та рецидивуванні фурункульозу носа відіграють порушення функціонального стану імунної системи, які можуть сприяти тривалій персистенції інфекційного процесу та зниженню ефективності протимікробного захисту. Особливий інтерес становить вивчення показників клітинної та гуморальної ланок імунітету, а також цитокінового профілю як можливих маркерів тяжкості та прогнозу захворювання.

Актуальність проблеми посилюється поширенням антибіотикорезистентності серед бактеріальних збудників, що ускладнює вибір ефективної терапії та підвищує ризик рецидивів. У зв'язку з цим дослідження клініко-імунологічних особливостей перебігу фурункульозу носа, визначення прогностичних критеріїв захворювання та пошук патогенетично обґрунтованих методів лікування мають важливе наукове і практичне значення для сучасної медицини.

2. Зв'язок роботи з науковими планами, програмами та темами

Дисертаційна робота Самусенка Д.С. виконана в рамках НДР кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології «Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів терапії», № держреєстрації 0117UC04874 та «Вивчення ролі імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі та наслідках інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та удосконалення тактики лікування» № держреєстрації 0123U105022.

3. Ступінь обґрунтованості положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження забезпечуються адекватним дизайном роботи, достатнім обсягом клінічного матеріалу та застосуванням сучасних клінічних, лабораторних, імунологічних і статистичних методів дослідження. Отримані результати належно статистично опрацьовані, а сформульовані висновки та практичні рекомендації є логічними, аргументованими та відповідають поставленим меті й завданням дослідження.

4. Наукова новизна одержаних результатів та достовірність положень, сформульованих у дисертації

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в отриманні нових даних щодо ролі імунних механізмів у розвитку та рецидивуванні ФН. У результаті комплексного клініко-мікробіологічного та імунологічного дослідження поглиблено сучасні уявлення про особливості перебігу захворювання, характер імунних порушень та їх взаємозв'язок із клінічними проявами патологічного процесу.

Автором визначено сучасні особливості мікробного пейзажу слизової оболонки носа, встановлено поширеність полімікробних асоціацій і високий рівень резистентності збудників до антибактеріальних препаратів. Уперше обґрунтовано значення ІЛ-33 як маркера, пов'язаного з перебігом захворювання та станом клітинної і гуморальної ланок імунітету.

Науковий інтерес становлять результати, що підтверджують ефективність застосування ліофілізованого бактеріального лізату для корекції імунних порушень та профілактики рецидивів фурункульозу носа. Практично важливим здобутком є також розробка математичної моделі прогнозування перебігу захворювання та тривалості стаціонарного лікування.

5. Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях та апробація результатів дисертації.

За результатами дисертаційного дослідження здобувачем опубліковано 8 наукових праць: 7 статей індексованих у базі Scopus та 1 стаття у фаховому науковому виданні України, та 5 тез доповідей у матеріалах наукових конференцій, що висвітлюють основні результати дослідження. Результати дисертаційної роботи апробовані в межах фахових конференцій, публікаціями у спеціалізованих виданнях, впроваджені до науково-освітніх процесів та у практичну медицину.

6. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам.

Дисертаційна робота має чітку та логічну структуру, побудовану відповідно до чинних вимог МОН України. Робота складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, огляду літератури, розділу матеріалів і методів дослідження, п'яти розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел і додатків. Матеріал викладено послідовно, у науковому стилі, що забезпечує цілісне сприйняття роботи та свідчить про належний рівень її оформлення.

7. Практичне значення отриманих результатів.

Практичне значення дисертаційної роботи полягає у вдосконаленні підходів до діагностики, прогнозування та лікування хворих на фурункульоз носа. Отримані результати дозволяють підвищити ефективність прогнозування рецидивів та ускладнень захворювання, оптимізувати антибактеріальну терапію з урахуванням чутливості збудників, а також обґрунтовують доцільність моніторингу показників імунного статусу та рівня ІЛ-33. Практичну цінність мають доведена ефективність застосування ліофілізованого бактеріального лізату в комплексному лікуванні та розроблена математична модель прогнозування перебігу захворювання.

8. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Дисертаційна робота перевірена в антиплагіатній інтернет-системі **Strikeplagiarism.com**. Встановлені показники оригінальності: КП1 – 11,07%, КП2 – 3,48%. Ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації не виявлено.

9. Зауваження та дискусійні запитання щодо змісту дисертації.

У дисертаційній роботі виявлено незначні технічні недоліки редакційного характеру, зокрема поодинокі орфографічні та стилістичні помилки, окремі

вживання русизмів, ці неточності не впливають на змістовне наповнення, достовірність отриманих результатів чи їх наукову новизну.

Під час рецензування роботи виникли деякі дискусійні запитання, а саме:

1. Які напрями подальших досліджень Ви вважаєте найбільш перспективними у вивченні імунопатогенезу фурункульозу носу?
2. Наскільки економічно доцільним є рутинне визначення ІЛ-33 у практиці лікаря-отоларинголога?
3. У чому принципова відмінність отриманих Вами даних від результатів попередніх досліджень, присвячених імунопатогенезу фурункульозу?

10. Висновок щодо відповідності дисертації вимогам, які висуваються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Самусенка Дмитра Сергійовича на тему «Особливості стану імунної системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина, є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові, науково обґрунтовані результати, що мають суттєве значення для розвитку медичної науки.

За актуальністю теми, методологією дослідження, обґрунтованістю, науковою новизною отриманих результатів, їх достовірністю та повнотою публікацій, теоретичним і практичним значенням, аргументованістю висновків дисертаційна робота Самусенка Д.С. відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507, та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Здобувач Самусенко Дмитро Сергійович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина.

ОФІЦІЙНИЙ РЕЦЕНЗЕНТ:

кандидат медичних наук, доцент,
завідувач кафедри інфекційних хвороб
та клінічної імунології
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
Міністерства освіти і науки України

Ольга ВОЛОБУЄВА

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 10:56:10 26.06.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Волобуєва.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 183.9 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Рецензія_Волобуєва.pdf
Розмір файлу без підпису: 195.8 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ВОЛОБУЄВА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА
П.І.Б.: ВОЛОБУЄВА ОЛЬГА ВІКТОРІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2563801247
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:56:09
26.06.2026
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F0400000095666D01747CFD06
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.05.15 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Тетяні ЛЯДОВІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора медичних наук, професора
ЧЕРНУСЬКОГО В'ячеслава Григоровича
професора кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології Харківського
національного університету імені В.Н. Каразіна
САМУСЕНКА Дмитра Сергійовича на тему: «Особливості стану імунної
системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція» на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина

1. Актуальності обраної теми

Фурункульоз носа (ФН) є однією з найпоширеніших гнійно-запальних патологій у практиці лікаря-отоларинголога. Захворювання являє собою гостре гнійно-некротичне запалення волосяного фолікула та прилеглої сальної залози шкіри присінка носа і характеризується високим ризиком розвитку тяжких місцевих та системних ускладнень. Важливу роль у виникненні та рецидивуванні ФН відіграють порушення імунної реактивності організму. Особливо тяжкий перебіг захворювання спостерігається у пацієнтів з імунодефіцитними станами, ендокринною патологією та іншими супутніми захворюваннями. Тривале запалення сприяє виснаженню механізмів місцевого та системного імунного захисту, що обумовлює необхідність поглибленого вивчення імунопатогенетичних механізмів розвитку ФН.

Перспективним напрямом досліджень є оцінка стану гуморальної ланки імунітету, цитокінового профілю та інших імунологічних маркерів, які можуть слугувати критеріями активності запального процесу, прогнозування перебігу захворювання та ефективності лікування. Особливої актуальності набуває вивчення зазначених показників в умовах зростання антибіотикорезистентності бактеріальних збудників.

Дослідження клініко-імунологічних особливостей перебігу фурункульозу носа та розробка патогенетично обґрунтованих методів його лікування є актуальним науковим і практичним завданням сучасної отоларингології та клінічної імунології.

2. Зв'язок роботи з науковими планами, програмами та темами

Дисертаційна робота Самусенка Д.С. виконана в рамках науково-дослідної роботи кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів терапії», № держреєстрації 0117UC04874 та «Вивчення ролі імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі та наслідках інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та удосконалення тактики лікування» № держреєстрації 0123U105022.

3. Ступінь обґрунтованості положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та практичних рекомендацій дисертаційної роботи не викликають сумнівів і забезпечуються належним методологічним рівнем проведеного дослідження. Автором використано адекватний дизайн дослідження, сформовано репрезентативні групи спостереження та забезпечено достатній обсяг клінічного матеріалу для досягнення поставленої мети й вирішення визначених завдань.

У роботі застосовано сучасний комплекс клінічних, лабораторних, мікробіологічних, імунологічних та статистичних методів дослідження, що відповідають сучасним вимогам доказової медицини. Статистичну обробку отриманих результатів виконано з використанням валідних методів біостатистичного аналізу та сучасного програмного забезпечення, що дозволило об'єктивно оцінити виявлені закономірності та підтвердити достовірність отриманих результатів.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації логічно випливають із результатів власних досліджень автора, є достатньо аргументованими, статистично обґрунтованими та повною мірою відповідають поставленим меті й завданням дослідження.

4. Наукова новизна одержаних результатів та достовірність положень, сформульованих у дисертації

Наукова новизна роботи полягає у поглибленні сучасних уявлень про клініко-імунологічні механізми розвитку та рецидивуючого перебігу фурункульозу носа. На підставі комплексного клінічного, мікробіологічного та імунологічного дослідження автором отримано нові наукові дані щодо

особливостей функціонування імунної системи у хворих на фурункульоз носа та їх значення у формуванні клінічного перебігу захворювання.

У роботі уточнено сучасні характеристики мікробного пейзажу слизової оболонки носа у хворих на фурункульоз, визначено особливості мікробних асоціацій та встановлено високий рівень резистентності ізольованих штамів до антибактеріальних препаратів. Вперше досліджено клінічне значення інтерлейкіну-33 та встановлено його взаємозв'язок із показниками клітинної і гуморальної ланок імунітету, що дозволило обґрунтувати його використання як потенційного предиктора перебігу та наслідків захворювання.

Важливим науковим здобутком є встановлення характеру імунологічних порушень у пацієнтів із фурункульозом носа та доведення ефективності застосування ліофілізованого бактеріального лізату як засобу імунокорекції у складі комплексного лікування. Показано його позитивний вплив на показники імунного статусу та зниження ризику розвитку рецидивів.

Практичний і науковий інтерес становить також розроблена автором математична модель прогнозування перебігу фурункульозу носа та тривалості госпіталізації, що створює підґрунтя для персоніфікації лікувально-діагностичних підходів у даній категорії пацієнтів.

5. Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях та апробація результатів дисертації.

Результати дисертаційної роботи апробовані в межах фахових конференцій, публікаціями у спеціалізованих виданнях, впроваджені до науково-освітніх процесів та у практичну медицину.

За результатами дисертаційного дослідження здобувачем опубліковано 8 наукових праць: 7 статей індексованих у базі Scopus та 1 стаття у фаховому науковому виданні України, та 5 тез доповідей у матеріалах наукових конференцій, що висвітлюють основні результати дослідження.

6. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам.

Дисертація має традиційну будову, оформлена відповідно до державних стандартів і чинних вимог МОН України, складається з анотації (двома мовами), списку публікацій за темою дисертації, переліку умовних скорочень, вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, п'яти розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Викладення матеріалу відзначається логічною послідовністю, стиль написання є науковим.

7. Практичне значення отриманих результатів

Практичне значення роботи полягає у вдосконаленні підходів до діагностики, прогнозування та лікування хворих на фурункульоз носа. Отримані результати дозволяють своєчасно виявляти пацієнтів із підвищеним ризиком рецидивів та ускладнень, обґрунтовують необхідність раціональної антибактеріальної терапії з урахуванням антибіотикочутливості збудників, а також моніторингу показників імунного статусу та рівня ІЛ-33. Практичну цінність мають доведена ефективність застосування ліофілізованого бактеріального лізату в комплексному лікуванні та розроблена математична модель прогнозування перебігу захворювання і тривалості госпіталізації.

8. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Дисертаційна робота перевірена в антиплагіатній інтернет-системі **Strikeplagiarism.com**. Ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації не виявлено.

9. Зауваження та дискусійні запитання щодо змісту дисертації.

У дисертаційній роботі виявлено незначні технічні недоліки редакційного характеру, зокрема поодинокі орфографічні та стилістичні помилки, окремі вживання русизмів, ці неточності не впливають на змістовне наповнення, достовірність отриманих результатів чи їх наукову новизну.

Під час рецензування роботи виникли деякі дискусійні запитання, а саме:

1. Які показники клітинного та гуморального імунітету виявилися найбільш інформативними для прогнозування рецидивів захворювання?
2. Чи виявлено кореляційний зв'язок між рівнем ІЛ-33 та окремими показниками імунограми?
3. На Вашу думку які імунологічні зміни можна вважати первинними, а які є наслідком тривалого запального процесу?

10. Висновок щодо відповідності дисертації вимогам, які висуваються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Самусенка Дмитра Сергійовича на тему «Особливості стану імунної системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина, є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові, науково обґрунтовані результати, що мають суттєве значення для розвитку медичної науки.

За актуальністю теми, методологією дослідження, обґрунтованістю, науковою новизною отриманих результатів, їх достовірністю та повнотою публікацій, теоретичним і практичним значенням, аргументованістю висновків дисертаційна робота Самусенка Д.С. відповідає вимогам Порядку

присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507, та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Здобувач Самусенко Дмитро Сергійович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина.

ОФІЦІЙНИЙ РЕЦЕНЗЕНТ:

доктор медичних наук, професор,
професор кафедри інфекційних хвороб
та клінічної імунології
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна
Міністерства освіти і науки України

В'ячеслав ЧЕРНУСЬКИЙ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 11:09:19 26.06.2026

Назва файлу з підписом: Рецензія_Чернуський_(Самусенко).pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 347.2 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рецензія_Чернуський_(Самусенко).pdf
Розмір файлу без підпису: 329.6 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Чернуський В'ячеслав Григорович

П.І.Б.: Чернуський В'ячеслав Григорович

Країна: Україна

РНОКПП: 2039618778

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 11:09:18
26.06.2026

Сертифікат виданий: КНЕДП monobank | Universal Bank

Серійний номер: 10FF6F932221FA00F5E91E00000000153DEAFEE

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.05.15 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Тетяні ЛЯДОВІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора
КУРЧЕНКА Андрія Ігоровича
завідувача кафедри клінічної та лабораторної імунології, алергології та
медичної генетики Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця МОЗ України на дисертаційну роботу
САМУСЕНКА Дмитра Сергійовича на тему: «Особливості стану імунної
системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція» на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина

1. Актуальності обраної теми

Однією з актуальних проблем сучасної отоларингології є інфекційні захворювання порожнини носа, які найчастіше асоціюються з бактеріальними агентами. Серед них одним із найпоширеніших є фурункульоз носа (ФН) при якому існує високий ризик розвитку ускладнень, зокрема, внутрішньочерепних та внутрішньо-орбітальних абсцесів, а також сепсису. Розвитку ускладнень при ФН сприяють анатомічні особливості кровопостачання цієї ділянки, зокрема наявність великої кількості анастомозів між поверхневими та глибокими венами обличчя і мозку. Небезпека ФН полягає у відсутності чіткої тенденції до обмеження запально-некротичного процесу та швидкому залученні венозної системи обличчя з розвитком прогресуючого тромбофлебиту і сепсису.

Запальні процеси з тривалим перебігом у слизовій оболонці носа та верхніх дихальних шляхів призводять до пригнічення місцевих механізмів захисту та зниження загальної імунореактивності організму. У зв'язку з цим для ефективної терапевтичної корекції захворювань даної групи ключового значення набуває вивчення характеру й ступеня імунних порушень. Особливу роль при цьому відіграє дослідження факторів гуморального імунітету, стану регуляторних пептидів у ротоглоточному секреті та міжклітинних імуномедіаторів.

В умовах військового стану актуальність гнійно-запальних захворювань у практиці отоларинголога, сімейного лікаря, лікаря-терапевта, клінічного

імунолога також є і соціально значущою проблемою, тому проведення досліджень щодо пошуку схем терапії, які є простими і ефективними та мають бути спрямовані на реабілітацію імунної системи та профілактику рецидивів ФН обґрунтовують актуальність теми дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими планами, програмами та темами

Дисертаційна робота Самусенка Д.С. виконана в рамках науково-дослідної роботи кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів терапії», № держреєстрації 0117UC04874 та «Вивчення ролі імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі та наслідках інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та удосконалення тактики лікування» № держреєстрації 0123U105022.

3. Ступінь обґрунтованості положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, результатів і висновків дисертації забезпечується адекватністю обраного дизайну дослідження, достатнім обсягом клінічного матеріалу, коректним формуванням груп спостереження та застосуванням сучасних методів клінічного, лабораторного й інструментального обстеження пацієнтів з ФН.

Статистичний аналіз отриманих даних проведено з використанням валідованих методів біостатистики із застосуванням сучасного програмного забезпечення, що відповідає меті та завданням дослідження.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації ґрунтуються на результатах власних досліджень автора, є логічно узгодженими, статистично обґрунтованими та відповідають принципам доказової медицини. Основні результати дисертаційної роботи оприлюднені у фахових наукових виданнях та апробовані на вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференціях, що підтверджує їх достовірність і наукову значущість.

4. Наукова новизна одержаних результатів та достовірність положень, сформульованих у дисертації

На підставі проведеного комплексного вивчення клінічних, лабораторних, бактеріологічних, імунологічних та імуноферментних досліджень розширено існуючі та отримано нові дані щодо ролі імунних чинників у розвитку ФН та його рецидивуючого перебігу.

Визначено особливості спектру мікрофлори слизової оболонки носа хворих на загальний фурункульоз, ускладнений фурункулом носа з визначенням їх кількісного і якісного складу та чутливості ізолятів до антимікробних засобів в сучасних умовах. Встановлено, що у хворих на загальний фурункульоз, ускладнений фурункулом носа ступінь колонізації значно вище і їх спектр представлений виключно бактеріальними і мікобактеріальними асоціаціями, які складаються з трьох і більше мікроорганізмів і виявляє високу резистентність до всіх класів антибіотиків.

Вперше надано характеристику динаміки рівню ІЛ-33 та імунних перебудов клітинної та гуморальної ланки та встановлено їх роль як предикторів перебігу та наслідків фурункульозу носу. Досліджено імунний статус хворих з визначенням порушень у клітинній, гуморальній та фагоцитарній ланці імунітету.

Доведена клінічна ефективність та безпечність ліофілізованого лізату бактерій як імуномодулюючого засобу у хворих на ФН у якості терапії супроводу, що спричиняє достовірний позитивний вплив на показники імунограми та вірогідність розвитку рецидивів.

На підставі комплексного вивчення клінічних, лабораторних та біохімічних даних запропоновано лінійну математичну модель прогнозування перебігу ФН та тривалості госпіталізації.

5. Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях та апробація результатів дисертації.

Наукова новизна результатів дослідження підтверджується їх апробацією в межах фахових конференцій, публікаціями у спеціалізованих виданнях, впровадженням результатів дослідження до науково-освітніх процесів та у практичну медицину.

За результатами дисертаційного дослідження здобувачем опубліковано 8 наукових праць: 7 статей індексованих у базі Scopus та 1 стаття у фаховому науковому виданні України, та 5 тез доповідей у матеріалах наукових конференцій, що висвітлюють основні результати дослідження.

6. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам.

Дисертація має традиційну будову, оформлена відповідно до державних стандартів і чинних вимог МОН України, складається з анотації (двома мовами), списку публікацій за темою дисертації, переліку умовних скорочень, вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, п'яти розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Викладення матеріалу відзначається логічною послідовністю, стиль написання є науковим.

В анотації, викладеній державною та англійською мовами, наведено основні результати дослідження з акцентом на наукову новизну та практичне значення роботи. Анотація за змістом відповідає дисертації.

У *вступі* дисертант висвітлює актуальність проблеми, чітко формулює мету та завдання відповідно до предмета та об'єкта дослідження, відзначає зв'язок з плановою науково-дослідною роботою кафедри закладу вищої освіти, особистий внесок у виконання роботи, розкриває наукову новизну та практичну цінність роботи, наводить інформацію про апробацію результатів дослідження, кількість публікацій та структуру дисертації.

Огляд літератури виконаний на належному науковому рівні та відображає сучасний стан вивчення проблеми. Автором проведено аналіз актуальних вітчизняних і зарубіжних джерел, узагальнено сучасні уявлення щодо етіопатогенезу, клінічних особливостей та лікування фурункульозу носа. Розділ є логічно структурованим, містить критичний аналіз літературних даних, проміжні висновки та чітко окреслює коло невирішених питань, які стали підґрунтям для проведення власного дослідження. Переважна більшість використаних джерел є сучасними та відповідає тематиці дисертаційної роботи.

Другий розділ присвячений характеристиці матеріалів та методів дослідження. У ньому наведено дизайн роботи, представлено загальну характеристику обстежених пацієнтів, обґрунтовано формування дослідних груп та описано матеріали ретроспективного аналізу. Автором детально викладено методичні підходи, використані для проведення клінічних, бактеріологічних, імунологічних та статистичних досліджень. Обрані методи є сучасними, адекватними поставленій меті та забезпечують належний рівень достовірності отриманих результатів.

У *третьому розділі*, що включає два підрозділи, представлено результати дослідження клініко-лабораторних особливостей перебігу фурункульозу носа та стану мікробіоценозу слизової оболонки носа. Автором проведено детальний аналіз клінічних і лабораторних показників захворювання, а також наведено характеристику мікробного спектра та особливостей колонізації слизової оболонки носа у хворих на фурункульоз носа.

Четвертий розділ присвячений вивченню особливостей імунного статусу пацієнтів із фурункульозом носа. У ньому наведено результати дослідження динаміки показників клітинної та гуморальної ланок імунітету, проведено їх порівняльний аналіз та визначено характер імунологічних змін, асоційованих із перебігом захворювання. Отримані результати мають важливе значення для розуміння імунопатогенетичних механізмів розвитку фурункульозу носа та формують підґрунтя для удосконалення лікувальних підходів.

У *п'ятому розділі* висвітлено результати дослідження динаміки рівня інтерлейкіну-33 у пацієнтів із первинним та рецидивуючим перебігом фурункульозу носа. Проведений аналіз дозволив визначити особливості змін даного показника та оцінити його значення як потенційного маркера активності патологічного процесу і прогнозування перебігу захворювання.

У *шостому розділі* автором представлено результати математичного аналізу та прогнозування перебігу фурункульозу носа. На основі комплексної оцінки клінічних і лабораторних показників побудовано лінійну прогностичну модель, яка дозволяє визначати ймовірні особливості перебігу захворювання та тривалість лікування. Розроблена модель є науково обґрунтованою та становить практичний інтерес з точки зору підвищення ефективності прогнозування і прийняття клінічних рішень.

У *сьомому розділі* наведено результати дослідження клінічної ефективності ліофілізованого бактеріального лізату у складі комплексного лікування фурункульозу носа. Автором продемонстровано його позитивний вплив на перебіг захворювання, показники імунного статусу та профілактику рецидивів, що підтверджує доцільність включення даного препарату до схем терапії хворих на фурункульоз носа.

Розділ вісім присвячений аналізу та узагальненню отриманих результатів. В ньому коротко викладено основні отримані результати, надано їх аналіз та коментар. Розділ містить два обов'язкових компонента – пояснення тим змінам, які виявлено в процесі дослідження та порівняння власних даних з результатами інших дослідників з цієї проблеми.

Висновки зроблені на фактичному матеріалі та результатах дослідження, є логічними, показують основні результати і свідчать про досягнення поставленої мети. Практичні рекомендації сформульовано зрозуміло та чітко.

Список використаних джерел оформлений належним чином, свідчить про всебічний аналіз та детальний відбір даних літератури для обґрунтування доцільності та актуальності проведеного дослідження.

7. Практичне значення отриманих результатів

Практичне значення отриманих результатів полягає у визначенні особливості клінічних проявів та перебігу ФН носу залежно від імунного статусу та перебігу хвороби. З метою профілактики формування антибіотикорезистентності серед штамів мікробних агентів у хворих на ФН дисертантом рекомендовано проведення ранньої раціональної антибіотикотерапії з визначенням чутливості до етіологічного чинника та тривалості курсу їх застосування. Для прогнозування тяжкості перебігу фурункульозу носу рекомендовано моніторинг показників клітинної та гуморальної ланки імунітету та рівня ІЛ-33.

У якості терапії супроводу у хворих на ФН рекомендовано застосування та безпечність ліофілізованого лізату бактерій як імуномодулюючого засобу за

стандартною схемою: по 1 капсулі 7 мг натще, щодобово протягом 10 послідовних діб на місяць, 3 місяці поспіль.

На підставі отриманих даних рекомендовано математичну модель прогнозування перебігу та тривалості перебування пацієнтів на ФН у стаціонарі.

8. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Рукопис дисертаційної роботи перевірено в антиплагіатній інтернет-системі **Strikeplagiarism.com**. Встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, порушень академічної доброчесності не виявлено. Встановлені показники оригінальності: коефіцієнт подібності 1 – **11,07 %**, коефіцієнт подібності 2 – **3,48 %**. Усі цитовані літературні першоджерела наявні у списку використаних джерел, а посилання у тексті дисертації оформлені належним чином.

9. Зауваження та дискусійні запитання щодо змісту дисертації.

Дисертаційна робота справляє враження цілісного дослідження, яке відповідає сучасним науковим підходам та вимогам. Разом з тим, у роботі є низка моментів, які, на мою думку, заслуговують на уточнення або доопрацювання:

1. У огляді літератури зустрічається певна надмірність у повторенні загальних відомостей, які вже висвітлено у вступі, що дещо перевантажує роботу.

2. Окремі речення є завеликими, з декількома вставними конструкціями, що утруднює їх сприйняття, і було б доцільно розділити їх на 2-3 окремі речення.

Зазначені зауваження не є критичними та жодним чином не знижують наукової і практичної значущості представленої дисертаційної роботи.

У процесі ознайомлення з матеріалами дослідження виникли наступні запитання:

1. На Вашу думку які фактори, окрім імунологічних показників, найбільше впливали на розвиток рецидивів ФН?

2. Чому саме ІЛ-33 обрано Вами для даного дослідження? Які механізми участі ІЛ-33 у патогенезі рецидивуючого перебігу ФН Ви вважаєте провідними?

3. Чи були зафіксовані побічні ефекти або обмеження застосування ліофілізованого лізату бактерій?

10. Висновок щодо відповідності дисертації вимогам, які висуваються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Самусенка Дмитра Сергійовича на тему «Особливості стану імунної системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина, є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові, науково обґрунтовані результати, що мають суттєве значення для розвитку медичної науки.

За актуальністю теми, методологією дослідження, обґрунтованістю, науковою новизною отриманих результатів, їх достовірністю та повнотою публікацій, теоретичним і практичним значенням, аргументованістю висновків дисертаційна робота Самусенка Д.С. відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507, та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Здобувач Самусенко Дмитро Сергійович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина.

ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри клінічної та лабораторної імунології,
алергології та медичної генетики

Національного медичного
університету імені О. О. Богомольця
Міністерства охорони здоров'я України

Андрій КУРЧЕНКО

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 08:22:15 26.06.2026

Назва файлу з підписом: Відгук_Курченко А.І.pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 363.9 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Відгук_Курченко А.І.pdf
Розмір файлу без підпису: 346.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: КУРЧЕНКО АНДРІЙ ІГОРОВИЧ
П.І.Б.: КУРЧЕНКО АНДРІЙ ІГОРОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 2377002733
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 08:22:18
26.06.2026
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F040000000ABFF00051308007
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)
Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.05.15 13:00

Голові разової
спеціалізованої вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
професору Тетяні ЛЯДОВІЙ
майдан Свободи 4, м. Харків, 61022

ВІДГУК

офіційного опонента МІШИНОЇ Марини Митрофанівни
доктора медичних наук, професора, завідувачки кафедри мікробіології,
вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова Харківського національного
медичного університету МОЗ України на дисертаційну роботу
САМУСЕНКА Дмитра Сергійовича на тему: «Особливості стану імунної
системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція» на здобуття
наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина

Актуальності обраної теми.

Фурункульоз носа належить до поширених гнійно-запальних захворювань у практиці отоларинголога та характеризується ризиком розвитку тяжких місцевих і системних ускладнень, зокрема тромбофлебиту вен обличчя, внутрішньочерепних гнійних процесів і сепсису. Незважаючи на досягнення сучасної медицини, питання ранньої діагностики, прогнозування перебігу захворювання, профілактики рецидивів та оптимізації лікування залишаються недостатньо вивченими.

Особливої актуальності проблема набуває у зв'язку зі зростанням антибіотикорезистентності мікроорганізмів, а також значною роллю порушень імунної реактивності організму у розвитку та рецидивуванні захворювання. Вивчення клініко-імунологічних особливостей перебігу фурункульозу носа, оцінка стану системного та місцевого імунітету, а також розробка патогенетично обґрунтованих підходів до лікування мають важливе теоретичне та практичне значення.

Отримані автором результати спрямовані на вдосконалення діагностично-лікувальних заходів, підвищення ефективності терапії та профілактику рецидивів і ускладнень фурункульозу носа, що визначає безперечну актуальність, наукову новизну та практичну значущість виконаного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими планами, програмами та темами, грантами.

Дисертаційна робота виконана в рамках науково-дослідної роботи кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів терапії», № держреєстрації 0117UC04874 та «Вивчення ролі імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі та наслідках інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та удосконалення тактики лікування» № держреєстрації 0123U105022.

Ступінь обґрунтованості положень, висновків та практичних рекомендацій, сформульованих у дисертації

Достовірність та обґрунтованість результатів дисертаційного дослідження забезпечені чітко спланованою методологією роботи, відповідністю використаних методів поставленим меті та завданням, а також достатнім обсягом проведених клінічних спостережень. Дослідження виконане на належному науково-методичному рівні із залученням репрезентативної вибірки пацієнтів та використанням сучасних клінічних, лабораторних, мікробіологічних та імунологічних методів дослідження.

Аналіз отриманих результатів проведено із застосуванням сучасних методів статистичної обробки даних, що дозволило забезпечити об'єктивність оцінки виявлених закономірностей та достовірність сформульованих висновків.

Представлені в дисертації наукові положення, висновки та практичні рекомендації базуються на результатах власних досліджень автора, є внутрішньо узгодженими, логічно обґрунтованими та мають належне статистичне підтвердження. Результати роботи пройшли належну апробацію на науково-практичних конференціях, знайшли відображення у фахових наукових публікаціях, що свідчить про їх наукову цінність, достовірність і практичну значущість.

Наукова новизна одержаних результатів та достовірність положень, сформульованих у дисертації

Наукова новизна дисертаційного дослідження визначається отриманням нових даних щодо особливостей клінічного перебігу, мікробіологічних характеристик та імунопатогенетичних механізмів розвитку фурункульозу носа.

У результаті комплексного клініко-лабораторного, бактеріологічного, імунологічного та імуноферментного дослідження розширено існуючі уявлення про роль порушень імунної відповіді у виникненні та рецидивуванні фурункульозу носа. Встановлено особливості мікробного спектра слизової оболонки носа у пацієнтів із загальним фурункульозом, ускладненим фурункулом носа, визначено якісний та кількісний склад мікробних асоціацій, а також проаналізовано чутливість виділених мікроорганізмів до антимікробних препаратів. Показано, що для даної категорії хворих характерна висока щільність мікробної колонізації та поширення полімікробних асоціацій із вираженою антибіотикорезистентністю.

Уперше досліджено динаміку рівня інтерлейкіну-33 та його взаємозв'язок із показниками клітинного і гуморального імунітету. Отримані результати дозволили обґрунтувати значення зазначеного цитокіну як потенційного маркера прогнозування перебігу захворювання. Також деталізовано характер змін клітинної, гуморальної та фагоцитарної ланок імунної системи у хворих на фурункульоз носа.

Вагоме значення мають результати, що підтверджують доцільність застосування ліофілізованого бактеріального лізату в складі комплексної терапії хворих на фурункульоз носа. Доведено його позитивний вплив на показники імунного статусу та ефективність у профілактиці рецидивів захворювання.

Крім того, автором запропоновано математичну модель прогнозування перебігу фурункульозу носа та тривалості стаціонарного лікування, яка може бути використана для оптимізації лікувально-діагностичної тактики та підвищення ефективності медичної допомоги.

Повнота викладу основних положень дисертації в опублікованих працях та апробація результатів дисертації.

За результатами дисертаційного дослідження здобувачем опубліковано 8 наукових праць: 7 статей індексованих у базі Scopus та 1 стаття у фаховому науковому виданні України, та 5 тез доповідей у матеріалах наукових конференцій, що висвітлюють основні результати дослідження.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам.

Дисертаційна робота складається зі вступу, 7 розділів, висновків та практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Обсяг загального тексту дисертації складає 147 друкованих аркуша, з них основного тексту 93 друкованих аркуша. Робота ілюстрована 14 таблицями та 24 рисунками. Список використаних джерел містить 205 найменувань.

Дисертація оформлена відповідно до державних стандартів і чинних вимог МОН України, складається з анотації (двома мовами), списку публікацій

за темою дисертації, переліку умовних скорочень, вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, п'яти розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Викладення матеріалу відзначається логічною послідовністю, стиль написання є науковим.

В анотації наведено основні результати дослідження, наукова новизна та практичне значення роботи.

У **вступі** дисертаційної роботи автором належним чином обґрунтовано актуальність обраної теми дослідження, визначено мету та сформульовано завдання, які логічно випливають із поставленої мети та відповідають об'єкту і предмету дослідження. Наведено відомості про зв'язок роботи з науково-дослідною тематикою кафедри та закладу вищої освіти, чітко окреслено особистий внесок здобувача у виконання дослідження. У вступі також висвітлено наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, представлено дані щодо їх апробації, публікаційної активності автора та наведено інформацію про структуру й обсяг дисертації.

У **першому розділі (огляд літератури)** дисертації представлено ґрунтовний аналіз сучасних наукових джерел, присвячених проблемі фурункульозу носа, його етіопатогенезу, клінічним особливостям, стану імунної системи та сучасним підходам до лікування. Огляд літератури є змістовним, логічно структурованим та відображає сучасний стан досліджуваної проблеми. Автором критично проаналізовано результати вітчизняних і зарубіжних досліджень, узагальнено наявні дані та виокремлено низку дискусійних і недостатньо вивчених аспектів, що обґрунтовують доцільність проведення власного дослідження. Розділ завершується аргументованими проміжними висновками. Слід відзначити, що переважна більшість використаних літературних джерел є сучасними та опубліковані протягом останніх років, що свідчить про актуальність проведеного літературного пошуку.

У **розділі «Об'єкт і методи дослідження»** дисертаційної роботи наведено характеристику дизайну дослідження, детально описано контингент обстежених пацієнтів та критерії їх включення до дослідження. Автором представлено матеріали ретроспективного аналізу медичної документації, а також повною мірою охарактеризовано комплекс клінічних, лабораторних, бактеріологічних, імунологічних та статистичних методів, використаних для реалізації поставлених завдань. Опис методології дослідження є достатньо детальним, послідовним і дозволяє об'єктивно оцінити коректність отриманих результатів та їх наукову достовірність.

У **третьому розділі «Клініко-лабораторна характеристика перебігу фурункульозу носу»** дисертаційної роботи, який складається з двох підрозділів, наведено результати дослідження клініко-лабораторних особливостей перебігу фурункульозу носа та стану мікробіоценозу слизової

оболонки носа у досліджуваних пацієнтів. Автором детально проаналізовано клінічні прояви захворювання, особливості лабораторних показників, а також охарактеризовано видовий склад і структуру мікробних асоціацій. Отримані результати є інформативними та створюють належне підґрунтя для подальшого вивчення патогенетичних механізмів розвитку захворювання.

У розділі «Характеристика показників імунної відповіді у хворих на фурункульоз носу» представлено результати дослідження імунологічного статусу хворих на фурункульоз носа. Автором проведено комплексний аналіз показників клітинної та гуморальної ланок імунітету, а також висвітлено їх зміни залежно від перебігу захворювання. Наведені дані дозволяють поглибити розуміння ролі імунних механізмів у розвитку патологічного процесу та обґрунтовують доцільність імунологічного моніторингу у даній категорії пацієнтів.

У п'ятому розділі «Особливості динаміки інтерлейкіну-33 при фурункульозі носу» дисертаційної роботи наведено результати дослідження особливостей продукції та динаміки інтерлейкіну-33 у хворих на фурункульоз носа. Автором проведено порівняльний аналіз рівня зазначеного цитокіну при первинному та рецидивуючому перебігу захворювання, що дозволило встановити його можливу роль у формуванні клінічних особливостей патологічного процесу та прогнозуванні його перебігу.

Шостий розділ містить лінійну модель перебігу фурункульозу носа та тривалості перебування у стаціонарі, побудовану за результатами математичного моделювання. На підставі аналізу клініко-лабораторних показників автором розроблено лінійну прогностичну модель, яка дозволяє оцінювати особливості перебігу захворювання та прогнозувати його наслідки. Представлені результати мають практичну цінність, оскільки створюють передумови для персоніфікованого підходу до ведення пацієнтів та оптимізації лікувально-діагностичної тактики.

У сьомому розділі «Ефективність ліофілізованого лізату бактерій у складі комбінованої терапії фурункульозу носа» представлено результати оцінки ефективності застосування ліофілізованого бактеріального лізату у складі комплексної терапії хворих на фурункульоз носа. Отримані результати свідчать про доцільність використання ліофілізованого бактеріального лізату як складової комплексного лікування та підтверджують його позитивний вплив на ефективність терапевтичних заходів.

Восьмий розділ присвячений аналізу та узагальненню результатів проведеного дослідження. У ньому автор систематизує основні отримані дані, надає їх наукову інтерпретацію та обґрунтовує значення встановлених закономірностей. Особливу увагу приділено поясненню виявлених клінічних, мікробіологічних та імунологічних змін, а також зіставленню власних результатів із даними вітчизняних і зарубіжних дослідників. Такий підхід дозволяє об'єктивно оцінити отримані результати, визначити їх місце серед

сучасних наукових уявлень та підтвердити наукову обґрунтованість сформульованих висновків.

Висновки дисертаційної роботи ґрунтуються на достатньому фактичному матеріалі та повною мірою відображають результати проведеного дослідження. Практичні рекомендації мають прикладний характер, сформульовані чітко, конкретно та можуть бути використані у практичній діяльності закладів охорони здоров'я.

Список використаних джерел оформлено відповідно до встановлених вимог. Наведена бібліографія охоплює сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, що свідчить про глибоке опрацювання літературних даних, всебічний аналіз сучасного стану проблеми та належне наукове обґрунтування актуальності й доцільності проведеного дослідження.

Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних результатів полягає у розширенні можливостей персоніфікованого підходу до діагностики, прогнозування та лікування хворих на фурункульоз носа. Отримані автором дані дозволили встановити взаємозв'язок між особливостями клінічного перебігу захворювання та станом імунної системи пацієнтів, що має важливе значення для своєчасного виявлення осіб із підвищеним ризиком розвитку ускладнень і рецидивів.

На підставі результатів мікробіологічних досліджень обґрунтовано доцільність раннього призначення раціональної антибактеріальної терапії з урахуванням чутливості виділених збудників до антимікробних препаратів, що сприятиме підвищенню ефективності лікування та запобіганню поширенню антибіотикорезистентності.

Важливе практичне значення мають рекомендації щодо моніторингу показників клітинної та гуморальної ланок імунітету, а також рівня інтерлейкіну-33 як додаткових критеріїв оцінки тяжкості перебігу захворювання та прогнозування його наслідків.

Дисертантом доведено доцільність і безпечність застосування ліофілізованого бактеріального лізату як засобу імунокоригувальної терапії у складі комплексного лікування хворих на фурункульоз носа, що дозволяє покращити результати лікування та знизити ризик розвитку рецидивів захворювання.

Практичний інтерес становить також запропонована автором математична модель прогнозування перебігу фурункульозу носа та тривалості стаціонарного лікування, яка може бути використана для оптимізації лікувально-діагностичної тактики та підвищення ефективності надання медичної допомоги даній категорії пацієнтів.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

Під час аналізу дисертаційної роботи ознак порушення принципів академічної доброчесності не виявлено. Рукопис дисертації пройшов перевірку в спеціалізованій антиплагіатній системі StrikePlagiarism.com, результати якої підтвердили належний рівень оригінальності роботи. Отримані показники подібності (КП1 – 11,07 %, КП2 – 3,48 %) перебувають у межах допустимих значень та не свідчать про наявність неправомірних текстових запозичень.

Усі використані літературні джерела належним чином процитовані, наведені у списку використаної літератури та супроводжуються відповідними посиланнями в тексті дисертації. Підстав вважати, що у роботі наявні ознаки академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів дослідження, немає. Таким чином, дисертаційна робота відповідає вимогам академічної доброчесності, встановленим чинним законодавством України та нормативними документами у сфері вищої освіти і науки.

Зауваження та дискусійні запитання щодо змісту дисертації.

У дисертаційній роботі виявлено незначні технічні недоліки редакційного характеру, зокрема поодинокі стилістичні помилки. Такі неточності не впливають на змістовне наповнення, достовірність отриманих результатів чи їх наукову новизну.

В якості наукової дискусії пропонується обговорити такі питання:

1. За результатами Вашого дослідження які мікроорганізми найчастіше виявлялись у хворих із рецидивуючим перебігом фурункульозу носа?
2. Чи спостерігались відмінності антибіотикорезистентності мікроорганізмів залежно від тяжкості перебігу захворювання?
3. Чим можна пояснити виявлену високу антибіотикорезистентність мікробних асоціацій у хворих на фурункульоз носа?

Висновок щодо відповідності дисертації вимогам, які висуваються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Самусенка Дмитра Сергійовича на тему «Особливості стану імунної системи у хворих на фурункульоз носу та їх імунокорекція», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина, є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові, науково обґрунтовані результати, що мають суттєве значення для розвитку медичної науки.

За актуальністю теми, методологією дослідження, обґрунтованістю, науковою новизною отриманих результатів, їх достовірністю та повнотою публікацій, теоретичним і практичним значенням, аргументованістю висновків дисертаційна робота Самусенка Д.С. відповідає вимогам Порядку

присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507, та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Здобувач Самусенко Дмитро Сергійович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина.

ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:

доктор медичних наук, професор,
завідувачка кафедри мікробіології,
вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова
Харківського національного
медичного університету
МОЗ України

Марина МІШИНА

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 09:39:49 26.06.2026

Назва файлу з підписом: Відгук_Мішина М.М.pdf
Розмір файлу з підписом: 395.7 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Відгук_Мішина М.М.pdf
Розмір файлу без підпису: 361.8 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: МІШИНА МАРИНА МИТРОФАНІВНА
П.І.Б.: МІШИНА МАРИНА МИТРОФАНІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2548615403
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 09:34:36
26.06.2026
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F040000004F423801731E9407
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підписаний PDF-файл (PAdES)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (PAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.05.15 13:00